

סיפר הגר"ח קניבסקי שליט"א על תלמידים ששאלו לרבינו אם רשאים לשרוף ספרים חיצוניים שמצאו אצל חבר, והשיב רבינו: רשאים אתם, ופטורים אתם מלשלם לו עליהם.

מספר הר"ר מרדכי שטלברג: היה זה טרם קום המדינה. ה"ועד הלאומי של הסוכנות" הוציא לאור משניות לילדים, וחילקום בבתי הת"ת דאז. באו לטעון לפני החזו"א על שהשמיטו במשניות אלו את המשנה בברכות פרק ג' בעל קרי וכו', והיתכן שילמדו במשניות כאלו? החזו"א לא הראה את התייחסותו לטענה זו, ורק הראה לי בכריכה החיצונית את שם המוציא לאור של משניות אלו, עיגל את החוברת והכניסו לתוך התנור (שלא בער) ששהה בביתו...

ר"ח פריד שאל את רבינו כיצד מתייחס לבנימין הרצל שר"י. וענה לו שדינו ככופר גמור. אך בעניין מתי שמזכירים שמו אם לומר "ימח שמו" **מוטב שאם שומע אדם חילוני שלא לומר, כדי שלא להרגיזו** והמשיך השואל: הרי יש 'קנאים' שכן אומרים ימ"ש? והשיב: להם יש שיטה אחרת ולי יש שיטה אחרת. (מרשימות הר"א טובולסקי).

"פעמים משתנה הדין לפי חוזק בטחונו בהשי"ת"

כתב רבינו בס' חזו"א (הלכות שבת סימן נ"ט סק"ד): "ואם יודעים מנסיון או על פי הרופאים שהאוכל גורם קלקול במעיים יש לחשבו לספק סכנה, ומי שמיקל בדבר אין מזניחין אותו, ומי שבוטח בה' וקובע מזונות בנו באופן שאין מבשלין בשבילו בשבת וכבר הורגלו בכך, אין מזניחין אותו". וכן כתב רבינו בא' מאגרותיו: "שאיך לקבוע בעניינים אלו דבר קבוע אלא הלב יודע כפי אומץ הרגשתו על בריאות בנו ואומץ חרדת קודש על שמירת השבת, ופעמים משתנה הדין לפי חוזק בטחונו בהשי"ת".

הרב יעקב יהודה פלק שליט"א, שאל לרבינו על זה, וכי בספק סכנה יכול להחמיר ולסמוך על בטחונו בה', ולכאו' בוודאי שמחוייב לעבור? והשיב לו רבינו, שבוודאי אסור לאדם להכניס ידו לאש ולבטוח בה', אמנם בנידון דידן המדובר הוא בחשש רחוק, ואף ספק סכנה אין כאן, שהרופא לא קבע שיש איזה ספק סכנה, רק האם עצמה חוששת ונפסק ב'שולחן ערוך' ששומעין לה ושומעין לחולה דלב יודע מרת נפשו, ובחשש רחוק כזה